

نزار نوری:

پراھیتنەری لاوانی یانەئەبەری

کیشەئە سەرەکیمان نەبوونی یاریگایە بۆ تیپی لاوان

*** ئەم سەئال ئاستی خولی لاوانی یانەکانی کوردستان
چۆن دەبینی؟**

- ئەوەی پاستی بیت ئەمسەئال خولی لاوانی نایابی یانەکانی کوردستان زۆر بە باشی دەبینم، چونکە کێبەرکی زۆر ھەبە لە نیوان یانەکانی بەشدار لە خولەکە و ئاستیان زۆر لە یەکتەری نزیکە، سەئال بە سالیئە ئاستی خولی لاوان بەرەو پێشتر دەچیت.

*** خالی لاوازی ئەم خولە لە چی دەبینی؟**

- ئەوەی من تێبینم کردبیت زۆر جار خولەکان دوا دەخریت بە ھۆکاری جۆراجۆر، ئەمسالیئەش خولەکە دواخرا ئەم دواخرا ئەش دەبیتە ھۆی بیزارای ستافی پراھیتنەر و یاریزانانی تێبەکان.

*** چی بکریئە باشە بۆ بەرەو پێشبردنی ئەم خولە؟**

- ئەگەر بمانەوێ ئاستی خولەکان بەرز بێتەو پێستە خولەکان لە کاتی خۆیان بەرپۆئە بچن، خولەکە بۆ سەرتاسەری ھەرئیش بەیەکەو بەرپۆئە بچیت باشتر نەک وەکو ئەمسەئال بیت، بەھیوای ئەوەی گرنگیی زیاتر بە یاریزانانی لاو بدریت لە یانەکانی کوردستان پێداویستیەکانیان دا بین بکری.

تیپی تۆپی پێی لاوانی یانە وەرزشیی پراھیتە بە یەکیک لە تیپە بەھێزەکانی خولی لاوانی یانەکانی کوردستان ھەژمارەکریت، ئەم تیپە سەئالە چەندین یاریزانی بەتوانا و تازە پێگەیشتوو بۆ تیپی یەکەمی یانەکەئە نامادە دەکات، یانەئە پراھیتەش یەکیکە لەم یانەئە کە گرنگیی زۆر بە تیپەکانی لاوان و تازە پێگەیشتوان دەدات بە نامانجی دروست کردنی بەرھەمی کوردی خۆمالی بۆ ئەوەی لە سەئالی داھاتوودا چاری لە یاریزانانی تری یانەکان نەبیت، نزار نوری مەولود یەکیک لەو پراھیتنەرەئە کە ماوی زیاتر لە دە سەئالە لە ریزی یانەئە پراھیتەئە وەکو پراھیتنەر لە ئاستی تەمەن بچوک کار دەکات و شۆئین پەنجەئە لە خولەکانی کوردستان دیار بوو لە پێگەیانندی ژمارەئەئە زۆری یاریزانان بۆ یانەئە پراھیتەئە و بۆ یانەکانی تر، نزار لە داکیبوی سالی ۱۹۷۶ی شاری ھەولێرەو پێشتریش لە چەندین تیپی میلی وەکو گۆلپارێز پارێزگاری لە گۆلەکان کردوو و لە گەئە ھەریەک لە یانەکانی میدیا و پراھیتەئە کاری پراھیتنەرایی کردوو، ئێمەش لە نزیکەو چەند پرسیارێکمان لیکرد ئەمیش وەلامی پرسیارەکانی گۆفاری گولانی داھوو.

دیمانە: کارزان کاتەبە

- بەلگى دەمىكە بېرىم لېكرىدۆتەو، بەلام ئەو يانەيەى كە كارى تىدادەكەم تەنەنەت زۆر جار لاوان يېبەش دەيىت لە مەشقى رۇژانە بەھۆى يارىگا، بەلام من كارى تر دەكەم بەو نەو ستم زياتر لە ۲۵ يارىزانى دەوروبەرى يارىگاى يانەكەمان ھەفتانە مەشقىيان پىچ دەكەم بۇ ئەوئى پشەتگىرىيان بەكەم وەكو گەنج، خۆشمان وەكو يانەى براپەتى لىيان سوودمەند بىن، ھەر كاتىكىش دەرفەت لە بار بىت ئەو بېرۆكەى منە زياتر خزمەت بە كرىدەئەى فېرگەى تايبەت بە يارىزانان دەدەم.

*** سالانە ژمارەيك يارىزانت دەدەپتە تىبى يەكەم، بەنىزى ئەمسالىش يارىزانان بەرھەم بەپىت بۇ تىبى يەكەمتان؟**

- بەلگى ئىمە سالانى رابردووش چەند يارىزانىكمان داو بە تىبى يەكەم، بۇ ئەمسالىش زياتر لە پىنج يارىزانمان نامادە كرىووە بۇ ئەوئى پشەكەشى تىبى يەكەمى يانەكەمانى بەكىن.

*** ھىواو ئاوات لە وهرزش كرىدەن چىيە؟**

- ھىواو ئاواتم ئەوئە يەكەم جار خزمەت بە وهرزشى شارەكەم بەكەم، دواترىش بە ھەرىمى كوردستان، ھىوادارىشم دەستكەوتى باش بۇ يانەى براپەتى و بۇ خۆشم وەكو راپەنەر بەدەست بەپىم ژمارەيك يارىزانى بەتواناش لە سەر دەستى من پىنگات.

*** سالانە پالەوانىتى نۇر واى كوپ ھەيە لە نەروىچ، بەلام ئەوئە تىبىنى كراو، بۇ راپەنەرى ھەلېژاردەكە پەنا بۇ راپەنەرى خولى ناياب دەبەن لە برى خولى لاوان و تازە پىنگەيشتەوان تۆ چى دەلپىت، ئەمە بە راست دەزانى؟**

- ئەوئە راسىتى بىت وەلامى ئەم پرسىيارە لای منىش نىيە، من وەكو راپەنەرىك پىم باشە راپەنەرى ھەلېژاردەى لاوان لە تىبەكانى لاوان دەستىشان بەكرىت، بەھىواى ئەوئە لە سالانى داھاتوودا چاويك بەم برىارانە بەشىندىرپتەو.

*** يانەى براپەتى تا چەند ھاوكرتان لە بەرەو پىشېردى تىبى لاوان و داىن كرىدى پىداوستى بۇت؟**

- دەستەى كارگىرى يانەى براپەتى ھەموو كات ھاوكرارى تىبەكەمان بوو لە رووى دارايىيەو بە پى پىوئىست ھاوكران، بەلام وەكو يارىگا بە جۆرىك بىبەشىن، بە شىوئەكى گشتى كەمتەرخەمىان نەكردووە بۇ ئىمە.

*** ئەگەر لە كۆتايىدا شتىكت مايىت؟**

- لىرەو دەمەوى سوپاسى ھەموو ئەو كەسانە بەكەن كە ھاوكرامان، سوپاس بۇ گۆقارى گولانىش كە بەردەوام ھاوكرارى تىبەكانى كرىووە لە بەسەركردنەو، بە سەركردەئەى يارىزانانى لاوئىش زۆر پىوئىستە.

*** بە بۇچوئى تۆ**

كرىدەئەى ئەم خولانە سالانە

نەبۇتە ئەوئە كە تەنبا بەشدارى

كرىدەن و ھىچ خەلاتىك نىيە بۇ ئەوئە

تىبى پالەوان بەپىتە دەروە بۇ بەشدارى كرىدەن

لە پالەوانىتىبەكە؟

- من و گشت راپەنەرانىش وامان پىچ باشترە كە يەكەمى خولەكە خەلاتىكى زۆر گەورەى ھەبىت لە گەل سەفەرىكى دەروەى ولات بۇ ئەوئە ھەمووان ئەو بەزانن كە يەكەمى خولەكە تايبەتمەندى خۆى دەبىت بۇ ئەوان و كىبىركىيەكە زياتر بەھىز دەبىت.

*** كىشەو گرتى ئىوە چىيە وەكو لاوانى يانەى براپەتى؟**

- ئەوئە راسىتى بىت كىشەو گرتەمان ھەيە، بەلام بە بەراورد ئىمە لە گەل ھەندىك تىبى ترى لاوان باشترىن، كىشەى سەرەكىي ئىمە نەبوئى يارىگاى.

*** سالانە ژمارەيك يارىزان دەپىتە رىزى تىبەكەت، لەسەر چ بنەمايەك يارىزانان دىارى دەكەت؟**

- ئىمە ھەموو سالىك وەكو بەرنامەى خۆمان بەدواى يارىزاناندا دەگەرىپىن لە تىبە مىللىيەكان و گەرەكەكان دەستىشان كرىدى يارىزانانىش لای ئىمە چەند پىوئىكى ھەيە، وەكو رەوشت بەرزى و ناستى يارىزان و ئەنجامى لە گەل ئەو تىبانەى يارى بۇ كرىوونە، خۆشەختانەش سالانە ژمارەيك يارىزانى بەتوانا پى رادەگەيەنن و دەيدىن بە تىبى يەكەم.

*** پىشېنى چى دەكەى بۇ ئەنجامى تىبەكەم لەم وەزەر؟**

- ھەر چەندە لە يارىبەكانى كە ئەنجامان داون ناستى باشمان پشەكەش كرىووە، پەنا بەخو ھەولەدەين زياتر خۆمان پىش بەخىن لە يارىبەكانى داھاتوو و كىبىركى لەسەر بەدەستەننى نازناوى خولەكەش بەكىن.

*** بىستەومانە زۆر پۇستت پىدراو لە يانەكەتان، بەلام رەت كرىدۆتەو ھۆكارى چىيە؟**

- ئەوئە راسىتى بىت من نىكەى دە سال دەبىت لە رىزى يانەى براپەتى كار دەكەم، زۆر بە دلئەزى كارەكانى خۆم ئەنجام داو لەم ماوئە وەكو راپەنەر خەمخۆرى ئەم يانەيە، بەلام زۆرتىرىن كارى من وەكو راپەنەرى تۆبى پى بوئىمە لەم يانەيە، بۇيە ناتوانم لەم يانەيە دابىرپم.

*** بەرنامەت چىيە بۇ گرىنگى دان يە يارىزانانى لاو؟**

- بەرنامەى زۆرىباشمان نامادەكردووە بۇ تىبى لاوان، بەلام بەھىواى ئەوئە ئەم كىشەيەى دارايى ھەرىم باش بىت بۇ ئەوئە ئىمەش سوودمەندىن بەرنامەكانى خۆمان ئەنجام بەدىن بۇ پىشخستى تىبەكەمان.

*** بىرت لەو نەكردۆتەو فېرگەيكى پىنگەياندى يارىزانان بەكەتەو؟**

ئىمە ھەموو سالىك وەكو بەرنامەى خۆمان بەدواى يارىزاناندا دەگەرىپىن لە تىبە مىللىيەكان و گەرەكەكان دەستىشان كرىدى يارىزانانىش لای ئىمە چەند پىوئىكى ھەيە، وەكو رەوشت بەرزى و ناستى يارىزان و ئەنجامى لە گەل ئەو تىبانەى يارى بۇ كرىوونە

یهدیته تۆپی پیسی هۆلندا رایگه یاند بۆندی راهینەر گۆس هیدینگ له گهڵ ههلبژاردی هۆلندا بهرزهامندی ههردوولا ههلهوشیندرایهوه، له دای تهوی گۆس هیدینگ له سالی ۲۰۱۴ له پری لويس فانگال بوو به راهینهری ههلبژاردی ولاتهکی نهیتوانی نهجامیکی باش دهستهبر بکات، ههلبژاردی هۆلندا بۆ گهیشتن به یاریهکانی یۆروی ۲۰۱۶ی فهرنسا دا له دای ههلبژاردهکانی کۆماری چیک و نیسلهندا له پلهی سییهم دایه و دۆخی نایجیگیره. هیدینگ خۆی لهو بارییهو دهلیت من ههزم دهکرد وهکو راهینهر چهند نازناویک بۆ ولاتهکهم دهستهبر بکهم، بهلام نهجامهکانم باش نهسوون، بۆیه بریاری واز هینام دا هیوادرم ههلبژاردی ولاتهکهم له داهاتوو دا سهرکوتوو بیت ئیستا تهگهری تهوه ههیه دهنی بلیند جیگری یهکهمی هیدینگ بیته راهینهری هۆلندا.

هیدینگ وازی له ههلبژاردی هۆلندا هینا

سزای فیفا به سهر بهرشلۆنه
کاریگهری کردۆته سهر تیپی
لاماسیاش

هەلبژاردەى بەرازىل لە دوای شکستی لە بەرامبەر هەلبژاردەى پاراگواى دا لە یاریەکانى کوبا ئەمریکای ۲۰۱۵ ی چیلی دور خرایهوه. لە دیمانەیکدا دانى ئەلقییس بەرگریکاری ناسراوی هەلبژاردەى بەرازىل و یانەى بارشلۆنا ئەوهى خستەپروو کە تیمە لە کوبا ئەمریکاش دا هاوشیۆهێ مۆنیالی ۲۰۱۴ دوچاری شکست بووین، قەبولکردنى ئەو شکستە بۆ هاندەرنامان کاریکی زۆر ئەستەمە، بەلام هەلبژاردەى بەرازىل لە بەردەم گۆراتیکی بنەرەتی و نەرێنی دایە، بۆیە من بە داهاووی ئەو هەلبژاردەیه گەشبینم.

لەبەشیکی تری قسەکانیدا ئەلقییس وتی لە تێستا دا کۆمەڵیک لای ناست بەرز هاتوونەتە ریزی هەلبژاردەى بەرازىل ئەوان لە داهاوو دا دەتوانن دۆخەکە بگۆڕن، بۆیە داواکارم هاندەرنامان پشوو درێژبن بۆ ئەوهى تیمە پێکەوه بە سەر کێشەکانماندا سەرکەوین.

ئەلقییس بە داهاووی هەلبژاردەى بەرازىل گەشبینە

بەهۆی ئەو سزایەى یەکیستی تۆپی پێی نیو دولهەتی فیفا بەسەر یانەى بەرشلۆنەى ئیسپانی سەپاندووە لەبەرامبەر واژووکردنی گریبەست لەگەڵ یاریزانی تازەپینگەیشتوو وایکرد یاریزان بۆی ئەدیكۆنیی یەکیکە لە یاریزانانی لاماسیا لەیانەى کەتەلۆنی بریاری چێشتنی یانەکە بەدات بەهۆی نەبوونی هەلی یاریکردن لەگەڵ تیپی یەکەم. لەمبارەیهوه رۆژنامەى سپۆرتی ئیسپانی روونیکردۆتەوه ئەو یاریزانە تەمەن ۱۶ ساله تیپی لاماسیا جێ دەهێلێت دوای ئەوهی لەلایەن فیفاوه رینگری لیکرا لەیانەى بەرشلۆنە یاری بکات، بۆیە ئەو یاریزانە دەچیتە یانەیکە تر بەشیۆهێ خواستن تا ئەو کاتەى ئەو سزایە لەسەر یانەى بەرشلۆنە هەلە گێرێت. هەر وها رۆژنامەکە روونیکردۆتەوه ئەو یاریزانە نەجییری هۆلەندیە گەیشتۆتە ریکەوتن لەگەڵ یانەى لیڤەرپول بۆ ئەوهی لەوهرزی داهاوو بۆ تەنیا یەک سال یاری بۆ ئەو یانە ئینگلیزیە یاری بکات.

راهبندرهكهى دهربهنديخان بريارى كوټايى نه داوه

داوى ئه وهى وهزى رابردوو سهردار مهجيدى راهبندرهى پيشورى يانهى شيروانهى كه لار ئهركى مهشقى يانهى وهزى دهربهنديخانى له ئهستو گرت بهم هويه شهوه راهبندرهى ناوبراو له وهزى رابردوودا توانى داواكارىبه كانى دهستهى كارگيرى يانهى وهزى دهربهنديخان جى به جى بكات به مانه وهى تيبه كهى له خولى پله يه كه كانى كوردستان به كۆرڊنه وهى ٢٣ خال و له پلهى حه فته مى ريزه بندى يانه كان هات، بويه له ئيستادا دهستهى كارگيرى يانهى وهزى دهربهنديخانى سهر به پارټرگاى سليمانى ئارهزوى ئه وه دكات بۆ وهزى نوئى خولى پله يه كه كانى كوردستان سهردار مهجيد به سهرپه رشتى مهشقى يانه كه به ئيلتسه وه، به لام تاكو ئيستا راهبندرهى وهزى رابردووى يانه كه به فهرمى گه رهنتمى مانه وهى به تيبه كه نه داوه له م باره شه وه سهردار مهجيد راهبندرهى پيشورى يانه كه به گوټاى گولانى راگه ياندو گوټى: من له ئيستادا له گه ل هيج يانه يه كه قسه م نه كرووه بۆ ئه وهى وهزى نوئى خوله كه كاربيان له گه ل بكه م، وهزى رابردووش توانيم ئه وه به ئيلتسه كه به يانه كه م دابوو به مانه وهى يانه كه له خولى پله يه كهى كوردستان توانيم كارى خۆم بكه م، دهستهى كارگيرى يانهى وهزى دهربهنديخانى ئه وان به فهرمى داواى ئه وه بيان لى كرووم كه بۆ وهزى داهاوو له خولى پله يه كه كانى يانه كانى كوردستان بۆ جارى كى تريس مهشقى يانه كه يان وه رىگرم، به لام من وه كو راهبندره تاكو ئيستا به فهرمى قسه م له باره ئه گه رى مانه وه وه رويشتن ئه يانهى دهربهنديخان نه داوه بۆ وهزى داهاوو، له ئيستادا من بير ده كه مه وه بزانه ماوه يه كى تر چى ده بيت ئه وه كات بريارى كوټايى له سه ر چاره نووسى وهزى خۆم ده دم، به هيو اى ئه وه شم بتوانم خزمه تى زياتر به وهزى كوردستان بكه م وه كو راهبندره.

رهنگه خه سرۆ گوروون ببيته راهبندرهى سليمانى

داوى ئه وهى وهزى رابردوو يانهى سليمانى نه يتوانى هيج ئه نجام يه كى شايبه له خولى نايابى يانه كانى كوردستان به ده ستبه نيئت، رزگار عه لى راهبندرهى پيشورى يانه كه ش گه رهنتمى مانه وهى نه داوه به دهستهى كارگيرى يانهى وهزى سليمانى، بويه له ئيستادا يانهى سليمانى به نيازى ئه وه يه شو ئنگره وه يه ك بۆ سهرپه رشتى كورنى مهشقى يانه كهى بدؤزيتسه وه له ياربه كانى وهزى نوئى خولى كوردستان تيبه كه به رپوه ببات، ئه مساليش يانهى سليمانى ده يه ويټ ببيته ژماره يه كى گه وه له خولى كوردستان، بويه له ئيستادا دهنگۆى پيدانى ئهركى راهبندره يه تيبى يانهى سليمانى به خه سرۆ گوروون له ئارادايه بۆ ئه وهى بتوانى ببيته فرياده رسى يانهى سليمانى له خولى كوردستان و يانه كه ش بكاته ژماره يه كى گه وه له خولى كوردستان، له باره ئه گه رى پيدانى ئهركى راهبندره يه تيبى يانهى سليمانى به خه سرۆ گوروونى راهبندرهى پيشورى سليمانى بيوه ئه حمه د له راگه ياندنى يانهى وهزى سليمانى به گوټاى گولانى راگه ياند و گوټى: راسته دهنگۆى هاتنى خه سرۆ گوروون بۆ راهبندره يه تيبى يانه كه مان له ئارادايه، به لام تاكو ئيستا شتيكى فهرمى نه بووه له نيوان دهستهى كارگيرى يانهى وهزى سليمانى و راهبندرهى ناوبراو، بويه ئيمه له ئيستادا ده مانه ويټ تيبه كه ريك به خه ينه وه و تيبى كى تۆكه م دروست بكه ين بۆ وهزى نوئى خولى نايابى يانه كانى كوردستان، ئه وه ش ئاشكرايه سال به سال خولى نايابى كوردستان به هيتر ده بيت ئيمه ش ده مانه ويټ بيبه تيبى كى به هيتر له خولى نايابى يانه كانى كوردستان له م وهزه دا.

دوو يانهى نهوورپى چاوديرى ياريزانىكى كورد دهكهن

دواى نهوى نهم وهرزه شيركو كهرىم ياريزانى كوردى پيشووى ريزى هلبازردهى لاوانى عيراقسى به فهرمى پهيوهنسى كرد به يانهى گراسهوبرزى سويسرى له گهل يانهكش لهم وهرزه توانى ناستىكى بهرز پيشككش بكات له خولى سويسرى، بويه چهند يانهيهكى نهوورپى چاوديرى شيركو كوره ياريزانى كوردى شارى كهركوك دهكات بو نهوى له وهرزى نوپى خولهكانى نهوورپا بيباته ريزى يانهكانيان، شيركو وهرزى رابردوو له ريزى يانهى شورتهى شارى بهغدادهوه پهيوهندى به ريزى يانهى گراسهوبرزى سويسرى كردو توانى ههر زوو بيبته چىگاي متمانهى دهستتهى راهينهرانى يانه تازهكهى و ناستى خوشى روژ به روژ بهرهوپيش ببات، بويه له ئيستادا شيركو پهيوهسته بهو گريبهستهى كه له گهل يانه سويسرىكه ههيهتى و بهردهوام دهبيت له گهل نهوان له خولى سويسرى و دههويت له ريگهى نهو يانهيه و بچيته يانهى بهناويانگتر لهسهر ناستى نهوورپا، لهم بارهشوه شيركو كهرىم به گوڤارى گولانى راگهياند گوتى: من دواى نهوى نهم وهرزه توانيم بيمه چىگاي متمانهى يانه سويسرىكه بويه له ئيستادا نهوهم پى راگهياندراره كهوا له چهند يانهيهكى نهوورپى چاوديرىم دهكهن بو نهوى له وهرزهكانى داهاتسوو پهيوهنديان پيوه بكهم و له ريزى نهوان يارى بكهم، له بارهى ناسنامهى يانهكانيش شيركو گوتى «يانهى مارسيلىياى فهرههسى نهويان ئاشكرا كردوه كه ههز دهكهن گريبهستم له گهل بكهن، جگه لهوانهيش يانهى مؤناكو دوور و نزيك چاوديريم دهكهن بو نهوى ناستى من ههلسهنگينن و له ماويهكى كهمدى گريبهستم له گهل مؤربكهن، بهلام نهوى بهمن وتراييت به هيچ شيويهك فهرمى نهبوينه، خوشم ههز ناكهم زور دهركهوم له يانهكانى نهوورپا، بويه پابهندى نهو گريبهستم له گهل يانه سويسرىكه بهردهوامم و ههز دهكهم ناستى خوم لهوى بهرز بكهمهوه و گرنگى بهتواناكاني خوم بدهم».